

شش شبکه جهانی حسابرسی

مقدمه

همایش سیاستهای عمومی جهانی در روزهای هفتم و هشتم نوامبر ۲۰۰۶، با عنوان «نیازهای سرمایه‌گذاران و نقش حسابرسان - چشم‌انداز آینده» در پاریس برگزار شد. در این نشست که بسیاری از دست‌اندرکاران اصلی مرتبط با کیفیت و اتکاپذیری گزارشگری مالی - که در موفقیت، ثبات و پایداری بازارهای جهانی سرمایه و اعتماد سرمایه‌گذاران نقشی اساسی دارد - گرد هم آمده بودند، چشم‌انداز و دیدگاه‌های مدیران عالی شبکه‌های بین‌المللی حسابرسی، پیرامون بازارهای جهانی سرمایه و اقتصاد جهانی مطرح شد. شرکت‌کنندگان در این همایش که از اعضای حرفه حسابرسی، تدوین‌کنندگان ضوابط حرفه‌ای، و نمایندگان از تشکلهای سرمایه‌گذاری، تشکیل شده بود، پیرامون نظرها و دیدگاه‌های خود درباره نقش حسابرسان در تامین نیازهای سرمایه‌گذاران و نیز افزایش و جلب اعتماد سرمایه‌گذاران و پشتیبانی از سرمایه سالم، به بحث و تبادل نظر پرداختند. هدف این نشست، ایفای نقشی مناسب در گسترش و پایداری بازارهای جهانی سرمایه اعلام شد که به نظر برگزارکنندگان آن مستلزم بهبودی مستمر در کیفیت، اعتمادپذیری و دسترسی به اطلاعات مالی و سایر اطلاعاتی است که این سرمایه‌گذاران به آن نیازمندند و در پایان اظهارامیدواری شده است که این نشست باب ارتباطی جدید را بگشاید و در زمینه اطلاع‌رسانی به حسابرسان و سیاستگذاران موضوعهای مورد توجه سرمایه‌گذاران و نیز چگونگی اشاعه

درستکاری و سلامت بازارهای جهانی سرمایه، یاور و راهگشا باشد. متن حاضر بیانیه ارائه شده از سوی مدیران عالی اجرایی شش شبکه بزرگ بین‌المللی حسابرسی است که به دلیل اهمیت موضوعهای طرح شده به علاقه‌مندان به حرفه حسابرسی، ارائه می‌شود.

ترجمه: محمدجواد صفار

سازمانهای دست‌اندرکار در بازارهای سرمایه، حرفه ما نیز دستخوش دگرگونیهای اساسی شده، به گونه‌ای که از حالت خود کنترلی که تا مدت‌های طولانی ادامه داشته است، به سوی حرفه‌ای که باید تحت کنترل و نظارتی جهانی باشد، پیش می‌رود. اما برگرداندن اعتماد کامل سرمایه‌گذاران، نیازمند اقداماتی بیشتر و ژرفتر است؛ اینکه ذینفعان با نگاهی به آینده، تغییرات چگونگی تامین نیازهای سرمایه‌گذاران در این بازار جهانی رو به رشد را دنبال می‌کنند. در چنین شرایطی است که ما این یادداشت را به عنوان آغاز آنچه امیدواریم گفتمانی اساسی

اعتماد سرمایه‌گذاران به سادگی متزلزل می‌شود اما به دشواری پدید می‌آید و برقرار می‌گردد. به دنبال رسواییهای سالهای اخیر برخی شرکتهای بزرگ، قانونگذاران و حسابرسان شرکتهای عمومی، نقش بسیار چشمگیر و درخور اهمیتی در بازگرداندن این اعتماد داشتند. به عنوان رهبران بزرگترین شبکه‌های جهانی حسابرسی، ما ایفای سهم خویش را از طریق الزامی دوباره به رعایت بالاترین استانداردهای حرفه‌ای و اخلاقی دنبال کرده‌ایم. و در این راه، بر سرمایه‌گذاریهایی جدید و در سطح گسترده در آموزش و فناوری حسابرسی، تاکید داشته‌ایم. افزون بر دیگر

در برابر قوانین
و ضوابط پیچیده
باید مقاومت کرد
و آنها را
کنار نهاد

پیرامون این امر باشد که چگونه گزارشگری مالی جهانی و روشهای اجرایی حسابرسی شرکتهای عمومی باید به منظور خدمت به بازارهای سرمایه سراسر جهان یکنواخت و سازگار شود، ارائه می‌کنیم.

ما نگاه به آینده داریم و در پی آنیم که بدانیم ثبات، کارایی و رشد بازار سرمایه به چه ویژگیهایی نیازمند است. ما بر این باوریم که ۶ عامل زیر -اگرچه از جامعیت لازم برخوردار نیست - بسیار حیاتی است:

❖ سرمایه‌گذاران در پی اطلاعاتی هستند که به خوبی تعریف و تشریح شده و مربوط باشد؛
❖ نقش ذینفعان گوناگون در این بازارها (دربرگیرنده تهیه‌کنندگان صورتهای مالی، تدوین‌کنندگان قوانین و مقررات، سهامداران، تدوین‌کنندگان استانداردها و حساب‌برسان) مورد توجه قرار گرفته است و از طریق بحثهای اثربخش مستمر پشتیبانی می‌شود؛

❖ حرفه حسابرسی چالاک، پرطراوت و باثبات است و فرصتهای مناسبی را برای ذینفعان در این بازارها فراهم می‌آورد؛

❖ به منظور ارائه اطلاعات مربوط و درخور اتکا، در زمان مناسب، نمونه گزارشگری نوینی برای کسب و کار طراحی شده است؛

❖ تقلبهای فراگیر و دسیسه‌آمیز کم و کمتر می‌شود؛ و

❖ اطلاعات، طبق استانداردهای هماهنگ جهانی گزارش و حسابرسی می‌شوند.

ما به عنوان عالی‌ترین مدیران اجرایی ۶ شبکه برجسته حسابرسی جهانی، بر این باوریم که دیدگاه مسئول منحصر به فردی بر عهده ماست که به عنوان تسهیل‌کننده در دادوستدها و تعاملات تجاری، در دستیابی به این نیازهای محوری، در حال و آینده، خدمت کنیم. حرفه ما، گرچه از نظر تئوری پیشرو است، اما باز بر این باوریم نظراتی که طی این اظهاریه بیان می‌شود،

منافع تمامی ذینفعانی را که نگران سرزندگی و عملکرد بازارهای روبه رشد سرمایه جهانی اند دربرمی‌گیرد.

دیدگاه ما بر نیاز مستمر به اطلاعات درخور اتکا، مربوط و بهنگام شرکتهای، از طریق مشارکت تمام طرفهای درگیر در بازارهای سرمایه تاکید می‌کند. افزون بر این، انتظارات ما درباره محتوا و زمانبندی این اطلاعات باید در استانداردهای گزارشگری پیشینی و تشریح شود. به همین ترتیب، روشهای اجرایی که حساب‌برسان مستقل برای اتکا پذیر ساختن اطلاعات تهیه شده توسط شرکتهای اجرا می‌کنند نیز باید در تدوین استانداردهای حسابرسی مورد توجه قرار گیرد.

اقتصاد پیچیده و رو به رشد جهانی

بسیاری از بازارهای سرمایه در سراسر جهان پس از سقوط سال ۱۹۲۹ (امریکا) دستخوش تغییرات شدید شدند. کاهش بهای سهام که از سرعت و عمق بی سابقه‌ای برخوردار شد نشان‌دهنده نبود اعتماد در کیفیت اطلاعاتی بود که شرکتهای دسترس قرار داده بودند و کارگزاران فروش سهام ارائه می‌کردند. بعضی دولتها در پاسخ به این موضوع و در جهت کمک به بازیابی اعتماد از دست رفته، حرفه حسابداری را به همکاری فراخواندند. شرکتهای ملزم شدند وضعیت مالی خود را در فواصل زمانی منظم، طبق اصول پذیرفته شده حسابداری (GAAP) گزارش کنند. دولتها نیز شرکتهای را ملزم کردند حساب‌برسان را برای گواهی دادن به این که اطلاعات ارائه شده توسط مدیریت شرکت براستی با آن اصول مطابقت دارد، به کار گیرند. البته دنیا به گونه‌ای چشمگیر از سالهای ۱۹۳۰ تغییر یافته است. علاوه بر سایر تغییرات، اقتصاد کشورهای گوناگون، از طریق جریان دادوستد و سرمایه، ارتباط نزدیکی نسبت به گذشته با هم برقرار کرده‌اند. دگرگونیهای علمی و صنعتی، به ویژه در سطح

همان نیرویی که

ساختار اقتصاد را

در تمام سطوح خود

دگرگون کرده است

ضرورت تغییر ساختار

انواع اطلاعاتی را که

ذینفعان گوناگون

از شرکتهای مطالبه می‌کنند

نیز به پیش می‌کشد

دیدگاه ما

بر نیاز مستمر

به اطلاعات درخور اتکا

مربوط

و بهنگام شرکتهای

از طریق مشارکت

تمام طرفهای درگیر

در بازارهای سرمایه

تاکید می‌کند

حسابرسانی که در انجام

وظایف خود

مرتکب تخلف می شوند

باید مجازات شوند

اما

بدون مورد تهدید قرار دادن

حیات و بقای

موسسات آنان

ما از اشتباهاتی که

از سوی برخی از

اعضای حرفه

در سالهای اخیر

رخ داده است

آگاه هستیم

و با دقت

تغییرات چشمگیری را

در هر دو زمینه

کیفیت عملیات

خدمات اعتباردهی

و نیز تاکید بر اینکه

چنان رویدادهایی

دیگر رخ ندهد

سازماندهی کرده ایم

گسترده‌ای از مبادلات پیشرفته و ارتباطات، فرایند جهانی سازی را تسریع کرده است. امروزه اطلاعات مربوط به بسیاری موضوعات و مفاهیم به گونه‌ای بسیار گسترده و سریع در دسترس است که این حجم اطلاعات در خور ارائه، حتی در دهه‌های اخیر پیشینی پذیر نبود.

اینک تجارت نیز پیچیده‌تر از گذشته شده است. روابط قراردادی پیچیده‌تر و اوراق مالی منتشر شده از سوی شرکتها به منظور افزایش سرمایه و ایمن سازی خطر و ریسکهای تجاری، بسیار ماهرانه تر از اوراق قرضه و سهام منتشر شده مشابه است که در دهه‌های پیش به سادگی منتشر و مبادله می شد.

اهمیت اطلاعات در دنیای جدید

تغییرات پیشگفته در اقتصاد و فعالیتهای تجاری، الزاماتی به شرح زیر را در مورد انواع اطلاعات مورد نیاز سرمایه گذاران از شرکتها طلب می کند که در آینده نیز ادامه خواهد داشت:

● با آنکه ارزش بسیاری از شرکتها به داراییهای نامشهود (از جمله خلاقیت، نوآوری و وفاداری کارکنان، و روابط بین خریداران و فروشندگان عمده) بستگی دارد، اما اطلاعات مربوط به ارزیابی این داراییها به گونه‌ای یکنواخت گزارش نمی شود. ● امروزه میلیاردها مردم در سراسر جهان می توانند به گونه‌ای سریع به اطلاعات دسترسی داشته باشند، اما هنوز وقتی اطلاعات مالی مطرح می شود، سرمایه گذاران باید منتظر انتشار اطلاعات سه ماهه، شش ماهه و یا یکساله شرکتها باشند.

● اگرچه انقلاب فناوری اطلاعات، امکان استفاده از داده‌ها را به گونه‌ای که تا حد زیادی انتظارها را برآورده سازد، آسان کرده اما گزارشهای مالی هنوز متحدالشکل است، و به اندازه کافی در دسترس بسیاری از سرمایه گذاران قرار ندارد.

کوتاه سخن آن که، همان نیرویی که ساختار اقتصاد را در تمام سطوح خود دگرگون کرده

است، ضرورت تغییر ساختار انواع اطلاعاتی را که ذینفعان گوناگون از شرکتها مطالبه می کنند (در چه قالبهایی و در چه زمانهایی) نیز به پیش می کشد. در دنیای مشتری مداری مطلق (تطبیق شرایط با نیازهای کاربر)، صورتهای مالی استاندارد، کمتر و کمتر با معنا و مربوط جلوه می کند. آینده حسابرسی نیز در چنین محیطی به نیاز رسیدگی به موضوعات زیر بستگی دارد:

● آیا فرایندی که طی آن اطلاعات شرکت گردآوری، طبقه بندی و گزارش می شود، در خور اعتماد است، و

● آیا اطلاعات ارائه شده برای تصمیمگیری مربوط است.

افزون بر این، به دلیل وجود شرکتها و موسسات بسیار روزافزونی که در سراسر جهان کسب و کار مشغولند و سرمایه گذارانی که به گونه‌ای فزاینده، سهام این شرکتها را از هر گوشه جهان خریداری می کنند، ذینفعان و سرمایه گذاران به ویژه مایلند اطمینان یابند اطلاعاتی که دریافت می کنند بر پایه اصولی یکنواخت در سراسر جهان تنظیم، طبقه بندی، گزارش و حسابرسی می شود.

نقش حسابرسی شرکتها عمومی

به عنوان رهبران بزرگترین شبکه‌های جهانی حسابرسی، متعهد می شویم تغییرات لازم درباره گزارشگری کسب و کار را، که مورد تقاضای ذینفعان اطلاعات است تسهیل کنیم. ما، همچنین از اشتباهاتی که از سوی برخی از اعضای حرفه در سالهای اخیر رخ داده است آگاه هستیم، و با دقت تغییرات چشمگیری را در هر دو زمینه کیفیت عملیات خدمات اعتباردهی و نیز تاکید بر اینکه چنان رویدادهایی دیگر رخ ندهد سازماندهی کرده ایم. با این همه، موانعی در این راه وجود دارد که برای اطمینان از اینکه حرفه ما قادر به ارائه خدماتی هست که ذینفعان امروز و فردا نیاز دارند، به آن اشاره می شود:

• بین شرکتها، استفاده کنندگان از اطلاعات، تدوین کنندگان قوانین و مقررات، سیاستگذاران، رسانه‌های گروهی و حرفه حسابرسی تفاوتهایی وجود دارد که ماهیت و میزان آن در هر کشور متفاوت است. این تفاوت شاید در رابطه با «فاصله انتظارات» مربوط به تقلب و توانایی حسابرسان در افزایش آن با هزینه‌ای درخور پذیرش، آشکارتر است.

• حرفه حسابرسی باید استعداد، توانایی و مهارت خود را در زمینه ارائه خدمات حسابرسی یکنواخت و با کیفیت بالا در فضا و محیط پیش رو افزایش دهد؛ هم از طریق به کارگیری افراد برجسته و هم آموزش حسابرسان در روشهای نوین حسابرسی (به ویژه در زمینه‌های فناوری اطلاعات، روشهای تعیین ارزش منصفانه و اطلاعات روزآمد و روبه رشد دنیای کسب و کار).

• مشکلات قانونی و مقرراتی گوناگون موجود بر سر راه، آثار نامطلوبی هم بر حسابرسان و هم بر مشتریان آنان دارد. ساختارهای گوناگون حقوقی و مقرراتی، این موانع را برای شرکتها بسیار هزینه‌بر می‌سازد، در حالی که خطرات فزاینده مسئولیتها، از گزارشگری انواع اطلاعات غیر مالی و آینده محور که مطمئناً برای ذینفعان بسیار مفید است، جلوگیری می‌کند.

چالشی که امروزه در بازارهای سرمایه، در قبال همه ذینفعان مطرح می‌شود، پیروز شدن بر هر یک از این موانع، در تامین اعتماد و اطمینان نسبت به اطلاعات است که این امر از طریق فراهم آوردن اطلاعات مربوط تر و درخور اعتماد تر و سطح مناسبی از اطمینان، قابل دستیابی است. تنها، مشارکت فعال تمامی طرفهای درگیر در این موضوع پیچیده، حل مسئله را امکانپذیر می‌کند.

تقویت گزارشگری مالی و وظیفه

حسابرسی

کو تا همدت: در کو تا همدت، فرایندهای

یکسان سازی زیر باید در جهت منافع بازارهای مالی و ذینفعان آنها تکمیل شود:

• تکمیل تلاشهای هیئت استانداردهای بین المللی حسابداری (IASB) و هیئت استانداردهای حسابداری مالی (FASB) به منظور هماهنگی و کاهش تفاوتهای بین استانداردهای گزارشگری بین المللی و امریکایی (به عنوان رویایی همیشگی). در برابر قوانین و ضوابط پیچیده باید مقاومت کرد و آنها را کنار نهاد. ضوابط فعلی صورتهای مالی را به گونه ای تهیه می کند که کسی واقعاً از آنها سر در نمی آورد. استانداردها باید بر پایه اصول بنا شود. راه اندازی و تکمیل فرایندی مشابه برای یکسان سازی استانداردهای ملی حسابرسی با استانداردهای بین المللی حسابرسی (ISAs) که از پیش، تحت نظر هیئت نظارت بر منافع همگانی (PIOB) فدراسیون بین المللی حسابداران (IFAC) تدوین شده است.

• به همین ترتیب، کاهش تفاوتهای موجود در کشورها در مورد نظارت بر حسابرسان و دخالت بر تدوین استانداردهای حسابرسی مربوط، شامل ضوابط هدایت و اجرای فعالیتها و عملیات حسابرسی. اجلاس مستقل تنظیم کنندگان ضوابط بین المللی حسابرسی (IFIAR). که اخیراً تاسیس شده است - می تواند شکل مناسبی برای دستیابی به این هدف باشد. ما از بیانیه اخیر تنظیم کننده ضوابط حسابرسی امریکا، هیئت نظارت بر حسابداری شرکتهای سهامی عام (PCAOB)، مبنی بر تصمیم آن هیئت به پیوستن و همکاری فعال با همایش مستقل تنظیم کننده ضوابط بین المللی حسابرسی، استقبال می کنیم.

یکنواختی در استانداردهای گزارشگری کسب و کار، استانداردهای حسابرسی و انجام عملیات حسابرسی به منظور پشتیبانی از اقتصاد جهانی با صرف کمترین هزینه، ضرورت دارد. هم فکری حرفه حسابداری و تدوین کنندگان قوانین و مقررات پیرامون اهداف و کاربردهای

جهان

به سرعت

دگرگون می شود

اینک زمانی است که

به سرمایه گذاران

اطمینان دهیم

کیفیت و قابلیت اتکای

اطلاعات مربوط

به کسب و کار

نیز متناسب با

این دگرگونی فزاینده جهان

رو به تغییر است

حرفه حسابرسی

چالاک

پرطراوت

و باثبات است

و فرصتهای مناسبی را

برای ذینفعان

در این بازارها

فراهم می آورد

شبکه‌های حسابرسی

بدون منابع مالی

تکنیکی

ومردمی بایسته

نمی‌توانند

خدمات خود را

ارائه کنند

جهانی پیچیده تریاری خواهد کرد. علاوه بر سایر موارد، این امر مستلزم بهبودهایی جدی در میزان برنامه‌های آموزشی و سرمایه‌گذاری در آموزش مستمر توسط ما خواهد بود. در این میان، محدودیتهای حقوقی در مورد نوع و دامنه خدماتی که توسط شبکه حسابرسی انجام می‌شود باید در پرتو علاقه‌مندیهای روشن بازارهای سرمایه از جنبه اطمینان یافتن از استمرار جذابیت حرفه و توانایی آن در جذب و حفظ افرادی با استعدادها و مهارتهای بایسته و همچنین نیاز به اطمینان یافتن از استقلال حسابرسی، ارزیابی شود.

شبکه‌های حسابرسی بدون منابع مالی، تکنیکی و مردمی بایسته نمی‌توانند خدمات خود را ارائه کنند. موسسات حسابرسی و شبکه‌های جهانی آنها موسسات بیمه نیستند و سیستمهای حقوقی، قانونی و مقرراتی کشورها باید این واقعیت را منعکس کنند. حسابرسانی که در انجام وظایف خود مرتکب تخلف می‌شوند باید مجازات شوند، اما بدون مورد تهدید قرار دادن حیات و بقای موسسات آنان.

این باور ماست که اطلاعات گسترده پیشنهادی، به سرمایه‌گذاران آنچنان کسب و کار و مراقبتی که می‌خواستند و شایسته آن بودند اعطا می‌کند: اطلاعات در خور اتکا و مربوطی که به راستی خون و نیروی حیاتی پیشرفت بازارهای سرمایه و اقتصاد جهانی است. تحقق بخشیدن به چنین چشم‌اندازی، نیازمند تلاش تمامی ذینفعان در بازارهای سرمایه خواهد بود. جهان به سرعت دگرگون می‌شود. اینک زمانی است که به سرمایه‌گذاران اطمینان دهیم کیفیت و قابلیت اتکای اطلاعات مربوط به کسب و کار نیز متناسب با این دگرگونی فزاینده جهان، روبه‌تغییر است.

مشترک استانداردهای مبتنی بر اصول، شرکتها را قادر خواهد کرد که اطلاعات جهانی یکنواختی تولید کنند. چارچوب ضوابط معقول جهانی، همچنین موانع رشد و ورود سایر موسسات یا شبکه‌های حسابرسی در حرفه ما را کاهش خواهد داد، که این امر فرصت انجام خدمات حسابرسی را افزایش می‌دهد.

درازمدت: در درازمدت، کارشناسان بر این توافقند که سیستمهای جاری گزارشگری و حسابرسی اطلاعات شرکتها نیازمند تغییر است؛ تغییری به سوی انتشار عمومی اطلاعات غیر مالی (مقداری و حتی بیش از آنچه در صنایع خاص انجام می‌شود) آماده شده برای استفاده کنندگان، با قابلیت دسترسی بیش از آنچه امروزه انجام می‌شود. از این رو، اینک زمان مناسبی برای تمامی ذینفعان بازارهای جهانی سرمایه است که دست به کار فرایندی شوند که آنان را به سوی ایجاد الگوی گزارشگری نوین کسب و کار رهنمون می‌سازد؛ الگویی که با تعریفی روشن از نقش حسابرسی مستقل و الزامات دیکته شده توسط آن الگو همراه است.

موسسات ما تعهد می‌کنند که با تهیه‌کنندگان گزارشهای مالی، سرمایه‌گذاران، تدوین‌کنندگان قوانین و مقررات و دیگر همکاران بازار سرمایه در زمینه تدوین الگوی جدید همکاری کنند. این امر دربرگیرنده راههای ترویج ارائه گسترده اطلاعات شرکتها به استفاده‌کنندگان با روشی متناسب با عصر اینترنت است که بسیار مناسبتر از گزارشهای فصلی و سالانه خواهد بود.

برای تدارک این خدمات، حرفه ما باید بتواند، از طریق محرکهای بازار محور و محیطهای کاری موسسات حسابرسی، همکاران را به آموزشی گسترده در رشته‌های گوناگون - حسابداری، فناوری اطلاعات، تامین مالی، مالیات و سایر مهارتهای مورد نیاز - تشویق و ترغیب کند. این فرایند آموزش، آنان را در ارتباط با محیط تجاری

حرفه حسابرسی باید

استعداد

توانایی و مهارت خود را

در زمینه

ارائه خدمات حسابرسی

یکنواخت و

با کیفیت بالا

در فضا و محیط پیش رو

افزایش دهد

منبع:

www.globalpublicpolicysymposium.com